

Parim aeg istutada lehtpõõsahekki

Praegu on väga sobiv aeg istutada lehtpõõsahekki, sest ilmad on jahedad ja sajused ning istikud juurduvad hästi.

Kuna heki jaoks läheb vaja palju istikuid, tehakse see tavaliselt paljasjuursetest istikutest, kuna need on odavamad. Õige aeg paljasjuurset taimed mulda panna on siis, kui neil hakkavad lehed lahti tulema.

Seda sellepärast, et ümberistutamine on taimetele trauma ning ta talub seda paremini, kui kasv on lõppenud. Potis kasvavaid lehtpõõsaid võib istutada kogu hooaja jooksul. (Okaspuid ei soovitata maha panna septembri algusest hiljem, sest igihaljastel taimedel kulub veidi rohkem aega, et enne talve korralikult juurduda.)

Üldiselt võib lehtpõõsahekki rajada oktoobri lõpuni, oluline on, et enne püüvaid külmasid jääks taimedele paar nädalat aega juurdumiseks.

Nõu-istikute puhul on ahvatlus osta suuremad taimed, mis on küll kallimad, kuid neist saab rutem varjava piirde.

Kasulik on teada, et suured taimed juurduvad aeglasemalt kui väikesed. Nende puhul on ka see oht, et kui neid pole juba puukoolis hakatud hekitaimedeks kujundama, võib põõsastara aja jooksul alt hõredaks jääda.

Valmistage ette istutuskoht

■ Kõigepealt märkige maha tulevase heki koht: tõmmake tokkide vahele pingutatud nööri selle alguspunkti lõppu. Jälgige, et nööri jääks kaevatava istuskraavi keskkohast veidi eemale.

■ Istutamine läheb kiiremini ja rida saab ühtlane, kui märgite nööri nt pesulõksudega ära sobiva vahekaugega taimede kohad.

■ Kaevake piki nööri umbes 30–40 cm laiune ning sama sügav istuskraav.

■ Kobestage kraavi põhi aiahargi või labidaga ning täitke see poolenisti kompostmullaga. Veidi võib lisada ka mõnd aeglase toimega kompleksväetist.

■ Sobitage prooviks üks istik kraavi. Kui see jääb kas liiga kõrgele või madalale, võtke mulda ära või pange juurde.

Vaadake istikud üle

■ Lõigake oksakäärde või terava noaga tagasi kõik murdunud või kahjustatud juured. Juurte kärpimine soodustab nende harunemist.

■ Kui istikud näivad kuivanuna, leotage neid paar tundi juuripidi või potiga vees.

■ Arvestage, et päike ja tuul võivad paljasjuursete istikute õrnad narmasjuured hävitada mõne minutiga. Sellised taimed ei pruugi üldse kasvama minna. Sellepärast ärge võtke paljasjuurset istikuid korraga kotist välja ega laduge istuskraavi juurde valmis.

■ Kui teil pole võimalik paljasjuurset istikuid kohe istutada, pistke nad kuivamise vältimiseks pundikaupa juuripidi suuremasse kilekotti ning katke juured niiske turba, saepuru või sambalaga. Kotisuu siduge taimede juurekaela kohalt kinni. Istikud võib ajutiselt ka punditi kohevasse mulda panna.

Kui tihedalt?

■ Istutustihedus sõltub heki kõrgusest. Mida madalamat rohelist tara soovite, seda tihedamalt tuleb istikuid maha panna. Järgige täpselt soovitatud istutusvahesid! Kui loodate kokku hoida, ostate vähem taimi ja istutate ettenähtust hõredamalt, kulub korraliku heki saamiseks hulga rohkem aega. Võib juhtuda, et te ei saagi ilusat.

Helve Sarapuu annab oma raamatus "Hekid ja hekitaimed" (Valgus, 2000) järgmised soovitused.

Madal hekk (0,5–1 m): taimede vahe 25–30 cm. Sobib muru piirdeks, iluaeda ja teede äärde. Sobivaid liike: läikiv tuhkpuu, harilik liguster, mage sõstar, taraenelas, Thunbergi kukerpuu, jaapani enelas.

Keskmise kõrgusega hekk (1–1,5 m): taimede vahe 30–40 cm, keskmiselt 3 taimet jooksvale meetrile. Tüüpiline tänavaäärne hekk. Sobivaid liike: läikiv tuhkpuu, harilik ebajasmünn, harilik liguster, ungari sirel, viirpuud, mage sõstar, harilik kukerpuu.

Heki istutamise põhiastjad.